SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, Located
in all Principle Cities of the
United States.
SANDARA
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Calumet 6191

METAI XXII. PENKTADIENIS, RUGP.--AUGUST 5 D., 1935 M. No. 30

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Kaip atrodo Palanga
Moterys 2000 metuose
Rugpiučio mėn. skridimui
Lenkų kivirčiai su čechais.

Gavome laišką iš vieno sandariečių veikėjo, kuriame jis aprašo savo įspudžius iš Lietuvos kurorto — Palangos. Į Amerikos lietuvį Palanga daranti nepaprastai malonų įspudį. Birutės kalnas, garsus savo praeitim; jura, smiltys, žmonės ir visa gamta žavėti, žavėja tolimą svečią.

Vietos visiem užtenka. Maistas ir butas nebrangus. Už vieną dolerį galima pragyventi su šeimyna gražioje viloje arba vasarnamy. Valgyti gi, duoda keturius syk į dieną.

Skaitant tokius laiškus norisi mesti viską ir pasigriebus laivą plaukti tiesiai į Palangą!

* * *

Kaip atrodys moterys už septyniasdešimts metų, kuomet prasidės naujas šimtmetis? Tokį klausimą svarstė Londono gydytojų kongresas.

2000 metuose moteris ir vyras pasižymės savo sveikata. Daugelis ligų pradings. Nebus reumatizmo, džiovos ir šalčių. 50 metų moteris dar gerėsis savo grožiu ir jai nereikės vartoti kosmetikų. Motinos instiktas pasiliks joj nepakeistu. Kas link valgių, tai vis tiek teks naudotis žemės produktais, nes sintetiniai valgiai nepatenkins žmonių.

* * *

Mes nesistengėm pranašauti kada ir kokiu laiku įvyks antrasis skridimas. Laikraščiai, kurie bandė tą daryti, manydami tuomi pasigarsinti, nudegė pirštus. Niekas negali atspėti kas atsitiks rytoj.

Tačiau rugpiutis yra paskutinis mėnuo patogus skridimui per vandenyną. Todėl čia jau be sensacijų ir speliojimų sutiks kiekvienas, jog leit. Valtkaus skridimas turės įvykti trumpoj ateity.

* * *

Lenkai vėl pradėjo bartis su čechais. Šį kartą susirėmė del tautinių mažumų. Varšuva kaltina savo pietų kaimyną, Čechoslovakiją buk toji persekiojanti gyvenančius ten lenkus.

Pabaigoj liepos mėnesio Ciešino krašte, kuris priklauso čechams, susirinko keliolika tukstančių lenkų, kurie reikalavo, kad šis kraštas butų prijungtas prie Lenkijos. Ambasadorių Taryba, girdi, neteisingai atidavusi jį Čechoslovakijai.

Čechoslovakijos spauda, atsilygindama lenkams, paskelbė buk jie prasiženge prieš valstybę ir gelbsti vokiškiems elementams.

Geri santykiai tarp vienų ir kitų pairo tuojau po to kai Lenkija padarė sutartį su Vokietija.

* * *

Amerikos federalė valdžia, pagaliau rimtai susirupino prispaustų bedarbės jaunimu, kurio esama tarp 3 ir 4 milionų.

Užbaigęs mokyklą berniukas ar mergaitė neturi ką veikti. Gerai, jei tėvai išgali duoti užlaikymą ir tinkamai prižiuri. O jei ne, toks jaunimas bastosi gatvėmis, įpranta prie tinginiavimo ir visokių blogybių. Bedarbė daug skaudžiau atsiliepia į jaunuosius, negu į suaugusius.

Keliamas Pabaltijo Valstybių Neitralizavimo Klausimas

Pabaltijui siulo pritaikyti Šveicarijos neitraliteto principą

"Journal de Geneve" paskelbė didelį straipsnį, apie Pabaltijo valstybių neitralizavimo klausimą.

Suminėjęs Lenkijos ir Lietuvos užsienių reikalų ministerių keliones po Europos vakarų sostines, laikraštis sako, kad Pabaltijo klausimas vėl statomas Europos dienotvarkėn. Taip sakydamas neklystąs ir Anglijos oficiozas "Times sas".

Toliau "J. de G." rašo:

"Kuo visa tai paaiškinti? Negalimo paktu? Gal but. Mes tačiau manome, kad ši formulė taikos neduotų. Baltijos valstybės labiausia bijo tapti pastumdėlėmis didžiosios politikos arenoj. Todėl ligšiolinės pastangos patraukti jas kurin liogerin arba įtraukti į vienpusišką politiką nepasisekė. Tai ypač teisinga Latvijos ir Estijos atžvilgiu.

Lietuva, kuri negali atgauti Vilniaus ilgai reiškė suprantamas iredentizmo pastangas. Ji be naudos buvo didžiųjų valstybių ambicijų įrankiu, ypač SSSR. Tačiau Lietuva suprato, kad jos saugumas ir ateitis priklauso nuo artimos sąjungos su kitom dviem Baltijos respublikom. Pasirašytas Baltijos paktas. 1934 m. Litvinovas pasiulė Baltijos valstybėms garantuoti nepriklausomybę. Šis pasiulymas nebuvo priimtas, nes ši garantija butų nukreipta prieš kitas valstybes, pirmiausia — prieš Vokietiją. Ji Baltijos valstybes padarytų SSSR. priedėliu. Tada prasidėjo kompanija už Rytų paktą. Ryga ir Talinas pareiškė susilaikymą. Jų sąlyga buvo, kad pakte dalyvautų Vokietija ir Lenkija, bet tai nepavyko. Kai del nepuolimo pasižadėjimų, apie kuriuos dabar kalbama, tai jie visiško pasitenkinimo neduoda.

Ar nebutų visos Europos interesas paskelbti trijų Baltijos valstybių neitralitetą? Mes galvojame apie tokį neitralumą, kokio laikosi Šveicarija, apie pripažintą ir garantuotą neitralitetą.

Ryga ir vėliau Baltijos paktas tokio neitralumo siekia. Visai suprantama, kokią naudą tai gali duoti Baltijos valstybėms.

Budamos tarp jurių ir galingų valstybių, jog gali egzistuoti tiktai esant priešingų jėgų pusiausvyrai. Bet jeigu jos taps kitų objektu, tai jos rizikuoja netekti savarankiškumo. Neitralumas joms duotų saugumą.

"Lenkijai Baltijos valstybių nepriklausomybė yra gyvybinis interesas. Dar dabar Lenkija priešintusi bet kurioms Vokietijos pastangoms prieš Lietuvą. Jei nacionalsocialistų puolimas ant Klaipėdos atrodo kiek sumažėjęs, tai ne be lenkų pasitarnavimo. Baltijos neitralumas butų Beko politikos pasisekimo laidas šiaurėje. Varšuva kiekvienu atvėju interesuota duoti garantijas.

Vokietija nepasisakytų prieš Lenkijos norą? Vokiečių diplomatija daugkart pareiškė, kad ji prieš Baltiją nerengia jokių planų. Vienintelis Klaipėdos klausimas jai neduoda susitarti su Lietuva. Negalima laukti, kad Klaipėdos statuto suderinimas pilnumoj duotų ir Vokietijai pasitenkinimo? Nebūtų jiems didelis atsiekimas, turint omeny prancuzų sovietų sąjungos pavojų, sudarymas tarp Vokietijos ir SSSR tarptautinio neitralumo slenksčio?

Tokią nuomonę gali turėti ir Maskva. Jeigu Kremlis tikrai bijo Vokietijos pavojaus, tai Baltijos sienos sustiprinimas jai bus tik naudingas. Ar Maskva nesišalins įrodymo, kad jos politika tikrai neturi užpakalinių minčių ir pašalinių tikslų?

"Taipgi Anglija negali likti abejinga.

Ji visuomet palaikė nedideles pajurio valstybes — Portugaliją, Belgiją, Skandinaviją. Jos interesas, kad Maskvos imperializmas nesiektų šiaurės uros ir prieš tą pavojų Baltijos barjeras — pirmas pasipriešinimas, kas Anglijai negali buti tas pat.

Neabejotina, kad Londonas nesutiks duoti karo garantijų, bet Anglija gali Baltijos valstybių neitralitetą pripažinti.

Paryžius ir Roma, ir toliau neitų. Bet Berlynas, Maskva ir Varšuva galėtų garantijas duoti, kurios Baltijos valstybių neitralumą pastatytų lygiomis su Šveicarijos neitralumu.

Tai patikrintų tuos siekimus, kurių dabar trokštama. Europos taikos siekimų dėliai palinkėkim, kad greičiau butų pripažintas ir garantuotas Baltijos valstybių neitralitetas".

Skipitis – Amerikos Lietuvių Advokatų Draugijos Svečias

Draugijos Užsienio Lietuviams Remti pirmininkas ir Lietuvos Advokatų Tarybos narys Rapolas Skipitis budamas Amerikoje įteikė Amerikos Lietuvių Advokatų Draugijai Lietuvos Advokatų Tarybos autografu otą atvaizdą ir sveikinimo raštą. Įteikimo proga buvo pietus Chicagos Bar Association patalpose, kur visi dalyviai nusifotografavo. Paveiksle, iš kairės, sėdi: Lietuvos žurnalistas Arėjas Vitkauskas, Francis P. Bradchulis, Charles P. Kal, Rapolas Skipitis, Amerikos Lietuvių Advokatų Draugijos pirmininkas Rudolph A. Vassale, Lietuvos Konsulas Chicagoje Antanas Kalvaitis, Am. Liet. Advokatų D-jos iždininkas John B. Borden-Bagdžiunas; stovi, iš kairės: Charles E. Zekas, Am. L. Adv. D-jos vice-pirm. Joseph J. Grish, D-jos sekretorius Norbert Tumavick, Stella Strikol, Anthony A. Olis, John T. Zuris, Anthony Lapinskas, Albert Liddy, Ferdinand Petraitis.

SVARBESNIEJI PASAULIO ĮVYKIAI

Šiomis dienomis pasimirė buvęs Mass. valstijos senatorius Frederick H. Gillett. Jis buvo vienas iš žymiųjų politikų republikonų tarpe. Jis vienas iš tų, kuris mažai kalbėjo, o daug dirbo.

Pasikesinimai nuversti Bulgarijos diktaturą sparčiai auga. Bulgarai jau pradeda susiprasti ir pasiliuosuoti nuo priespaudos. Susipras ir kiti...

Šiomis dienomis sudužo Sovietų Rusijos povandeninis laivas; žuvo 55 asmenys. Katastrofa įvyko Finlandijos įlankoj. Įgula didžiumoj susidėjo iš gimnazistų ir universiteto studentų. Tikroji priežastis šios nelaimės kol kas slepiama.

Todėl valdžia ir skiria 60 milionų dolerių, kad pagelbėti tam jaunimui arba tęsti mokslą arba rasti kokį užsiėmimą. Bet ši suma, nors ir atrodo didelė, tačiau yra tik lašas juroje.

Mes dar sykį primenam svarbų reikalą paremti savo spaudą, kuom tik galima. Jeigu turite kokį darbą, atsiųskite Sandarai; jeigu randate įdomią žinią savo kolonijoj, praneškite mums.

Nelaukdami vasaros pabaigos mes pradėsime bendrą žygį savo organizacijos ir išeivijos gerovei.

Hitlerio planai subyrės, jeigu nebus pakeista dabartinė nazių taktika, sako ekonominis diktatorius Schachtas. Žiauri akcija prieš katalikus ir žydus gali užduoti neatitaisomą smugį Hitlerio režimui.

Anglai ir prancuzai susitarė bendrai veikti prieš Italijos žygius Abisinijoj. Tuo pačiu, Musolini grąsina, kad jeigu jis bus verčiamas atsisakyti nuo savo planų su Ethiopija, jis pasitrauksiąs iš Tautų Lygos.

Lietuvos Už. Reik. Min. Keliauja po Vakarų Europą

Lietuvos užsienių reikalų ministeris S. Lozoraitis, naudodamasis savo atostogoms, dabar keliauja po vakarų Europos valstybių sostines. Liepos mėn. pradžioje jis aplankė Paryžių ir Londoną, kur matėsi su atsakomingaisiais prancuzų ir anglų politikais. Po to jis dar lankys Italiją ir Šveicariją ir kitus kraštus. Ministerio Lozoraičio kelionė truks apie mėnesį laiko.

Belgija pradeda su SSSR Diplomatinius Santykius

Radio praneša, kad Sovietų Rusijos ambasadorius Paryžiuje Potemkinas ir Belgijos ambasadorius, baronas Hestroy, pasikeitė laiškais, kuriuose konstatuojama, kad atnaujinami diplomatinioi santykiai tarp Sovietų Rusijos ir Belgijos. Belgijos ambasadorius praneša Potemkinui, kad belgų vyriausybė po paskutinių savaičių nuomonių pasikeitimo sutinka atnaujinti su Sovietų Rusija normalius diplomatinius santykius ir pasikeisti su ja ambasadoriais. Belgų vyriausybė tikisi, kad tarp abiejų valstybių bus nustatyti draugingi santykiai ir plėsis ekonominiai ryšiai.

KURČIAI IR NEBYLIAI GIRDĖS IR KALBĖS

Londone gyvenąs rusų daktaras Poliakovas išrado aparatą, kurio pagalba kurčiai ir nebyliai gali ne tiktai girdėti, bet ir kalbėti. D-ras Poliakovas demonstravo savo aparatą, kuris kurčius ir nebylius padaro narmališkais žmonėmis. D-ras Poliakovas jau 30 metų dirba šioje srityje.

Kairieji Stato Ultimatuma S. Vitaiciui ir Dr. Vinikui

Rezignuokit iš Sandaros Arba Apleiskit SLA Centrą, Šaukia Bagočius

S. Vitaitis jau pasitraukė iš Sandaros Apšvietos Komisijos.

Kairiųjų blokas, matyt, yra nusprendęs įvesti SLA. dar vieną "pažangią reformą". Naujos reformos tikslas yra apvalyti organizaciją nuo nepageidaujamų elementų arba priversti tuos elementus mąstyti ir tikėti taip, kaip to reikalauja didžiuma Pildomosios Tarybos.

Sąžinės ir įsitikinimų laisvė susivienijime nebegali buti toleruojama, nes jeigu iki šios buvusi laisvė pasiliks ir toliau, tai vieną gražią dieną tautinis elementas pratrins akis ir ims reikalauti pakeitimo viršunių.

Kaip paprastai, valymo darbas turi prasidėti nuo vadų. Tokios taktikos laikosi visi esamieji kietos rankos ir diktaturos globėjai. O kuomet tas bus atlikta, tai eilė ateis ir mažesniem nariam.

Dabartinis SLA prezidentas p. Bagočius yra vydintojas naujų reformų. Šiomis dienomis, parangintas savo patarėjų, pasiuntė griežtą reikalavimą SLA sekretoriui Dr. M. J. Vinikui ir "Tėvynės" red. St. Vitaičiui rezignuoti iš Sandaros arba apleisti užimamas vietas.

Pagal pono prezidento išvedžiojimų, kiekvienas, kurs priklauso Sandarai, nebegali buti susivienijimo centre. Nors SLA. konstitucijos priėmėjai nenumatė tokių dalykų ir kažkokiu budu įdėjo konstitucijon sąžinės laisvę, tačiau kairiųjų blokas nesijaučia konstitucijos surištais. Demokratijos principus šiandien galima laužyti, bile tik turi savo rankose pajėgą.

Dr. M. Vinikas ir p. S. Vitaitis yra žinomi nuo senų laikų kaipo sandariečių veikėjai. Nors po Detroito seimo jie nesikišo į Sandaros reikalus ir nuošaliai stovėjo, nenorėdami susidurti ir eiti konfliktan su kairiųjų didžiuma Pildomoj Taryboj, tačiau ir šitoks jų lojalus nusistatymas neišgelbėjo jų nuo užpuldinėjimo.

Pirmosios atakos pasireiškė kairiųjų spaudoj, kuri norėdama atkreipti SLA. narių atydą nuo to, kas dabar ištikro dedasi susivienijime, ėmė visai bereikalingai kabinėtis prie Viniko ir Vitaičio. Tai buvo pradžia. Kad daugiau pažemintus tuos du užsitarnavusius asenius, p. Bagočius ir prisiuntė minėtą ultimatumą — rezignuoti iš Sandaros arba iš vietos.

Nors tokių reikalavimų p. Bagočius neturi jokios teisės statyti, bet kada jų rankose valdžia, tai ir teisė lengva suminti į purvą. P-nas S. Vitaitis dalinai priėmė ultimatumą ir rezignavo iš Sandaros Apšvietos Komisijos. Dr. M. Vinikas kol kas nepareiškė ką jis darys: ar nusilenks priespaudai, ar pasiliks Sandaroj.

Kaip vienam, taip ir antram sandariečiai buvo ištikimi draugai. Mes užstodavom juos ir gindavom jų garbę nuo skaitlingų įžeidimų, nelaukdami už tai jokio atsimokėjimo. Priverstinas pasitraukimas iš musų tarpo, p. Bagočiaus ultimatumas rodo, kiek paiso kairieji vadai apie žmogaus vertę ir sąžinės laisvę. SLA. norima nuvesti į viduramžio netolerenciją ir fanatizmą.

Ką tokio pragaištingo atliko Dr. M. Vinikas ir p. S. Vitaitis, kad su jais elgiasi pikčiau negu baudžiauninkais? Kame jie nusikalto prieš SLA., kad prezidentas turėtų kontroliuoti jų sąžinęs ir įsitikinimus? Pildomoj Taryboj anais laikais yra buvę komunistas, socialistas ir kitokie. Bet ar nors sykį p. Gegužis spyrė juos rezignuoti iš vietų del politinių įsitikinimų? Ne.

Jeigu kairiųjų blokas mano, jog tokie jų žygiai apsaugos jų viešpatavimą ir pagreitins susivienijime socializmą, tai jie klysta ir labai klysta.

Lenkijos Valstiečiai Nerinks Fašistų Parlamento

Varšuva. Lenkų ukininkų liaudies partija sušaukė Varšuvoje savo nepaprastą suvažiavimą, kuriame dalyvavo 280 delegatų. Po partijos pirmininko, buv. seimo pirmininko Ratay, kolbos buvo nutarta, kad ukininkų liaudies partija ateinančiuose parlamento rinkimuose nedalyvaus. Didele balsų dauguma primitoji rezoliucija apie nedalyvavimą parlamento rinkimuose yra suformuluota panašiai, kaip ir nacionalinių demokratų rezoliucija, kuria neskelbiamas boikotas, bet pareiškiama, kad nė vienas partijos narys savo kandidaturos parlamento rinkimams nestatys ir mandato nepriims. Ir neseniai nuo ukininkų liaudies partijos atsiskyrusi radikalioji "ukininkų partija" taip pat buvo sušaukusi savo suvažiavimą Varšuvoje ir nutarė atennačiuose parlamento rinkimuose nedalyvauti.

Anglų Diplomatas Lietuvoje – Kompozitorius

Anglijos atstovas Lietuvai Thomas Preston parašė gražų baletą "Nykštukas-Granadierius", kuris gegužės pradžioje buvo pastatytas Kaune, valstybės teatre. Diplomatas-kompozitorius ta proga gavo daug sveikinimų. Pažymėtina, kad Thomas Prestonas muzikos mokėsi Kauno konservatorijoj pas prof. J. Karnavičių. — Tsb.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų—vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos Lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius Demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atisižvelgiant į tautos ateitį—pastangos priaugančiąją lietuvių kartą—jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais—Mes be Vilniaus Nenurimsim.

AR VERTA "ŠVENTINTI" PAMINKLUS?

Dariaus-Girėno paminklas Chicagoj buvo netiktai iškilmingai atidengtas, bet taipgi pašventintas. Šventinimo apeigas atliko vyskupas Matulionis, pagelbstint keliem vietos lietuvių klebonams.

Tačiau iki šiai dienai mums nėra visai suprantama koks tikslas yra šventinti negyvą, nejaučiantį paminklą? Gal but toks yra paprotys tikinčiųjų tarpe. Gal jie mano, kad toji ceremonija saugos paminklą nuo sugriuvimo, nors tikėti taip nėra mažiausio pamato. Mokslas rodo, jog šventinti ir nešventinti daiktai turi vienodą ištvermę ir ypatybes.

Gal kai kas pasakys, jog bažnytinėmsi ceremonijomis bus patraukta į paminklą Dievo akis ir palaiminimas. Toks aiškinimas nebutų rimtas ir logiškas. Jeigu jau tikėti Dievo galiai — kad Jis viską žino, mato ir kontroliuoja, tai ne be Jo pritarimo užsimušė ir tie musų lakunai. Jeigu Jis leido žuti, tai paminklas gali Jį greičiau užrustinti negu nudžiuginti.

Ir paminklo atidarymas greičiau yra revoliucija prieš patį Dangų. Mes pagerbiam tuos, kuriems dangus nedavė progos išlikti gyviems. Aukštybė tarė: "Jus nesate verti pasiekti Lietuvos..." Žmonės gi sako: "Jus buvote ir pasiliksite didvyriais, už Jusų kilnų žygį mes pastatėm paminklą..." Čia ir išeina bažnyčios nelogiškumas šventinti tą kas pastatyta prieš Dievo norą.

Žinoma, musų argumentas prieš tokias ceremonijas yra daug prastenis. Mes manom, jog tai beprasmis dalykas. Viešas parkas, tai nėra bažnyčia; o paminklas, tai ne koki stovyla.

VILNIAUS LIETUVIAI IR LENKIJOS SEIMAS

Už mėnesio laiko įvyksta rinkimai į Lenkijos seimą. Tiesą pasakius, tai ne rinkimai, bet greičiau komedija, nes valdžia viską prižiuri ir kontroliuoja. Balsavimų teisės nebus; kandidatai į seimą turės pereiti per ploną koštuvą ir nepageidautinos valdžiai ypatos nebus prileistos.

Del šitos tai priežasties visa opozicija atsisakė dalyvauti rinkimuose. Jį nestatys savo žmonių ir ne ves agitacijos. Tautinės mažumos irgi stovės nuošaliai. Išimtį padarys tik vokiečiai, kurie norėdami pasigerinti valdžiai eis su ja išvien. Ukrainiečiai, žinoma, pasilieka nesutaikomas elementas. Jie atviai pareiškė, jog nesą lenkų draugai ir kovos su jais kol neatgaus laisvės.

Kiek galima numatyti rinkimuose į seimą nedalyvaus ir Vilniaus krašto lietuviai. Kokia bus jiems nauda iš to seimo, kuris tik klausys karinių diktatorių, neparodydamas pats jokios iniciatyvos.

Vilniaus lietuviai po senovei persekiojami; jų mokyklos uždaromos; kulturinis veikimas smaugiamas. Kitaip sakant jie neskaitomi piliečiais. Jeigu taip, tai lietuviam nėra prasmės eikvoti pinigus ir laiką bevertiems rinkimams.

VASARĄ DAUGIAU DARBŲ, BET BEDARBIŲ VIS VIEN NETRUKSTA.

Prinokus javams, ukiuose atsirado daugiau darbų. Kaikuriose valstijose, pav. Sauth Dakotoj, Iowa, Nebraskoj ir pietų Illinois pašalpos teikimo įstaigos likosi uždarytos ir bedarbiai išgabenti į ukius. Miestų žmonėm nelengva įprasti prie farmų, bet kuomet reikalas verčia, kiekvienas gali pramokti ir prisitaikinti prie aplinkybių. Iš tam tikrų vietų ateina nusiskundimų, buk atvežti bedarbiai atsisako dirbti ir grįžta į miestą.

Gilesni tyrinėjimai parodė kodėl taip yra. Farmeriai susilaukę tokios pagalbos tikisi, jog bedarbiai jiems tarnaus veik už dyką. Apie pakenčiamą užmokesnį nėra nei kalbos. Kaip į tą dalyką nežiurėsi, vis prieisime išvados, kad bedarbiai čia skriaudžiami.

Dabartiniu laiku daugelis darbdavių vėl ėmė kapoti algas. Pirmiau, kol veikė NRA. jie bijojo valdžios ir buvo priversti žmoniškiau atlyginti. Tačiau, kai NRA. žlugo, vėl ėmė reikštis lenktyniavimas didinime valandų ir mažinime uždarbio.

Pav. kuomet federalė valdžia paveda kam atlikti kokius statybos darbus, tai tarp kontraktorių ir valdžios pasirašoma sutartis, kad darbininkams bus mokama unijų nustatytas atlyginimas. Tačiau Senato tyinėjimai parodo, kad tie kontraktoriai nesilaiko sutarties ir darbininkams moka tik pusę to ką jie turėtų. Toks pasielgimas trukdo grįžimą geresnių laikų.

Apžvalga

KIPRAS PETRAUSKAS ITALIJOJ IR PIETŲ AMERIKOJ

Lietuvos operos žymiausias dainininkas Kipras Petrauskas ateinančiam sezone rengiasi plačiai keliauti po pasaulį.

Pirmiausia jis važiuos į Milaną, Italijon, kur bus statoma rusų kompozitoriaus Rimsky-Korsakovo opera "Kiteža". Ją išpildys italų dainininkai ir musiškis — K. Petrauskas, svarbiausioj rolėj.

Atlikęs šį darbą jis trauks į Argentiną ir čia Buenos Aires mieste išbus ilgesnį laiką. Butų gerai, kad Kipras Petrauskas atvyktų ir į Šiaurės Ameriką. Visi šio krašto lietuviai norėtų jį užgirsti ir pamatyti. O kelionė jam pilnai apsimokėtų.

SLA. "DŽIABAS", KURIS GALI DUOTI GERĄ PELNĄ.

Susivienijimas vienoj Chicagoj turi perėmęs įvairių namų ir namelių ant kurių buvo duota arti dviejų šimtų tukstančių morgičių. Tai pirmutinis atsitikimas SLA. istorijoj, kad tiek turto butų "sušaldinta" viename mieste. Žinoma, į balą kritęs neišeisi sausas. Parduodant šitas nuosavybes SLA turės nemažai nuostolių. Keliolika tukstančių dolerių jau yra išleista advokatų "patarnavimams". Kas nors iš to gerokai pasipelnė.

Dabar kyla klausimas apie nuosavybių prižiurėjimą ir valdymą. Kadangi Chicaga yra toli nuo SLA centro, tai prižiurėjimas pasilieka vieno žmogaus rankose, butent — iždininko. Nenuostabu todėl, kad eiliniai nariai ir kuopos ima bruzdėti ir nerimauti.

Tie visi namai ir morgičiai yra visos organizacijos turtas, bet apie juos nariai visai neinformuojami. Musų supratimu, reiktų paskirti specialė komisija, kuri tvarkytų ir prižiurėtų perimtas nuosavybes. Tokion komisijon turėtų įeiti ne vien iždininko draugai, bet ir pašaliniai Chicagos SLA. veikėjai.

LIETUVOS SPAUDA APIE MUSŲ IŠEIVIJĄ

Pastaruoju laiku Kauno spauda pašvenčia daug vietos Amerikos lietuvių reikalams. Kartais bandydami nupiešti išeivijos reikšmę senai tėvynei, nepasigaili ir neužtarnautų komplimentų ir pagyrimų.

Besiartinant viso pasaulio lietuvių kongresui, "Lietuvos Žinios" įdėjo gražų editorialą, kuriame primena musų bendras kovas už nepriklausomybę ir reikalingumą palaikyti ryšius.

Pasak to laikraščio:

"Lietuvos istorija nuo emigracijos laikų tvirtai yra įrodžiusi Amerikos lietuvių svarbumą Lietuvai.

"Amerikos imigrantai lietuviai milžinišką nuopelną Lietuvai yra užsitarnavę tautiškai, nes sunkiausiais priespaudos laikais jie buvo lietuvių tautiško susipratimo kėlėjai ir augintojai. Amerikos spauda Lietuvai daug yra padariusi.

"Ekonomišku atžvilgiu Amerikos lietuviai Lietuvai yra padėję atstatyti ir daug yra aukavę jai noromis ir nenoromis. Ir dabar kasmet, kad ir sunkiais laikais, iš Amerikos Lietuvon ateina milijonai litų.

"Šie aiškus ir neginčijami faktai, nekalbant apie daugelį kitų teigiamumų, rodo, kad lietuviai emigrantai Amerikoje Lietuvai yra be galo daug nudirbę, atlikę taurių ir kilnių sunų pareigas motinai tėvynei, kuriai yra daug aukavęsis ir dabar tebesiaukauja".

Tai gražiausias įkainavimas musų išeivijos, koki tik esame girdėję iš savo užjurio brolių. Tačiau nėra prasmės didžiuotis savo praeities darbais, bet reikia pažvelgti ir į ateitį.

Amerikos lietuviai, ypatingai tautiniai nusistatę, privalo tęsti toliau savo veikimą ir nepasiduoti ištautėjimui. Ateinantis visų lietuvių kongresas privalo arčiau surišti mus su Lietuva, o vietinės organizacijos, tame skaičiuje ir Sandara turi sujungti visus į kurybinį darbą.

Steigiamas Lietuvos Tyrimo Institutas.

Lietuvos tyrimo instituto sumanymą iškėlė Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakultetas. Tas institutas turės tikslą — organizuotai tirti visą Lietuvos krašto, jo gyventojų medžiaginę ir dvasinę kulturą. Taip pat jis organizuos mokslinės medžiagos tyrimą ir rinkimą jos radimo vietos. Lietuvos tyrimo instituto pavesta suorganizuoti šiems Vytauto Didžiojo universiteto profesoriavimo: Vincui Krevei-Mickevičiui, Ignui Jonynui, Mykolui Biržiškai ir Pranui Skardžiui.

Nors Hitleris nori "švelnyti" ataką prieš žydus ir katalikus, tačiau tos atakos ne mažėja, o didėja. Kuomet žmogus vartoja ginklą pirm negu protą, jis skaitomas necivilizuotu. Nejaugi taip yra ir su vokiečiais?

Ar Laimes Hitleris Klaipedos Rinkimuose

Vokiečių šmeižtai prieš Lietuvą artinantis Klaipėdos krašto seimelio rinkimams

Nuo Klaipėdos krašto seimelio labai daug pareina visos svarbesnės autonominio gyvenimo šakos. Jis leidžia autonominiam kraštui įstatymus, kuriais tvarko visas sritis, išskiriant užsienių politiką, geležinkelius, paštą ir uostą. Be to, seimelis turi ir didelę politinę reikšmę. Nuo jo priklauso ir visa krašto valdymo sudėtis. Tik krašto gubernatorių skiria visos valstybės prezidentas.

Vokietininkai jau iš pradžių suprato šią didelę seimelio reikšmę ir visokiais budais stengėsi, kad į jį patektų jų pasekėjų dauguma. Toji dauguma ir leidžia vokietininkams šeimininkauti Klaipėdos krašte. Be to, ji duoda progos vokiečiams dainuoti seną dainelę apie tariamą Klaipėdos krašto vokiškumą. Tuo pasiremdami, vokiečiai dabar klatoja Klaipėdos krašto istoriją, kalbančią už to krašto lietuviškumą. Vadinasi, pasiremdami ligšioli ne seimelio dauguma, vokiečiai Klaipėdos krašto reikalus drįsta kelti tarptautinėse įstaigose.

Štai dėl ko ateinantiems seimelio rinkimams, kurie bus rugsėjo 29 d., vokietininkai jau ruošiasi visu smarkumu. Tačiau jų padėtis po valstybės išdavimo byłos yra žymiai pasunkėjusi. Už tai jie nori atgauti tą pasitikėjimą, kurį jau visame krašte prarado Neumanno ir Zaso partijos. Tam pasiekti, vokietininkai išgalvoja visokius nebutus kaltinimus Lietuvai ir jos vyriausybei, dėl tariamų Klaipėdos krašto autonominių įstatymų laužymo. Žinoma, šie "kaltinimai" yra nauji šmeižtai prieš Lietuvą ir lietuvių tautą. Tokius biaurius šmeižtus gali pagaminti tik "kulturingieji" vokiečiai.

Paskutiniuoju metu mėgiamiausias ir dažniausias vokiečių kaltinimas Lietuvos centralinei vyriausybei yra tas, kad girdi, ji pasiruošusi suklastoti sybės išleisti įstatymai, liečiantieji Klaipėdos kraštą, turi buseimelio rinkimus. O tokiam suklastojimui, esą vartojimas įvairiausios priemonės. Iš jų paminėtinos: seimelio rinkimų įstatymo pakeitimas ir tariamas "didlietuvių" įpilietinimas. Kiekvienam sveikai galvojančiam žmogui suprantama, kad visi Lietuvos vyriausieji suderinti su Lietuvos tarptautiniais pasižadėjimais ir su jo paties Klaipėdos krašto statutu. Todėl apie jokį busimų rinkimų klastojimą negali buti ir kalbos.

Tačiau, neturėdami kaip save nuraminti ir matydami, kad per busimus seimelio rinkimus jie gali pralaimėti, vokietininkai tokiu budu jau dabar išgalvoja biaurius šmeižtus. Geresnės atminties žmonės gali įsitikinti, kad ir per ankstyvesnius seimelio rinkimus vokiečiai išgalvojo įvairiausių šmeižtų. Tačiau tie šmeižtai niekados nepasitvirtino. Vokiečiams visados reikia atsiminti, kad lietuviai nėra politiniai aferistai, ir nėra toki naivus, kad jiems reiktų griebtis klastos.

Priminsime tik vieną nuolatinę vokiečių nešvarią agitacijos priemonę. Tai balsų nupirkimą už pinigus. Prieš kiekvienus seimelio rinkimus iš Vokietijos Klaipėdos vokietininkai gauna stambias pinigų sumas. Tais pinigais jie brangiau supirkinėja iš ukininkų visus gyvulius ir žemės ukio produktus. Tada atrodo, kad iš tiesų vokietininkai moka krašte šeimininkauti ir kovoti su ukiškais sunkumais. Tačiau toki geri laikai buna tik prieš seimelio rinkimus. Kai per juos vokietininkai gauna daugumą tai paskui trejus metus savo balsuotojams rodo nugarą.

Tačiau jau ir vokiškesni Klaipėdos krašto gyventojai spėjo įsitikinti, kad seimelio vokietininkams rupi ne bendri krašto gyventojų reikalai. Iš viso matyti, kad šiemet Klaipėdos krašto vokietininkai į seimelio rinkimus eina vėl melais bei šmeižtais. — Tsb.

Mintis, Kuri Kyla Pažvelgus į Socialistus.

Lietuviai socialistai jaučiasi it soste sėdėdami. Jie mėgsta visiem diktuoti, o jeigu kas neklauso, tuos visaip niekina. Girdami savo partiją ir tikrindami buk prie jos priklauso visi gudrieji ir išmintingieji, jie neužmiršta pridėti, jog kurie kitaip mano yra nieko neišmanančiais.

Visai nesvarbu kuom jie jaučiasi — protingais, galingais ar diktatoriais, bet aš iš širdies patarčiau, kad jie neapgaudinėtų savęs be reikalo ir jog kuomet nors, bent prieš amžiaus pabaigą praregėtų ir pamatytų tikrenybę, kiek yra naudingo nuveikusios kitos srovės be socialistų pagalbos. O tuom tarpu socialistai jei ir dirba kokį visuomenės darbą, tai tik su pagalba kitų.

Socialistų partija pagimdė aplinkybes. Sykiu su tomis aplinkybėmis jie augo, seno ir greičiausia — numirs. Su jų idejom ne visiem pakeliui, ypatingai jaunimui, kuriam reikalinga nauji keliai ir siekimai. Prie jų socializmas neprilips. — Š. S.

Senoviškos Lietuvių Dainos Įamžinimas

Švietimo ministerijos direktorius dr. Juška pareiškė, kad sudarytoji tautos melodipoms rinkti komisija per penkis savo veikimo mėnesius jau užrašė apie 3000 įvairių melodijų. Iš jų 1,500 užrašyta tam tikru prietaisu, vadinamu fonografu, į plokšteles. Į Kauną atvažiuoja seneliai ar senelės, kurie kartais moka po pustrečio šimto dainų.

Komisija, rinkdama melodijas, atlieka didelį kulturinį darbą. Įdainuotos plokštelės šimtus metų Lietuvos mokslininkams bus brangi medžiaga.

Paskutiniu metu pradėta rinkti melodijos Klaipėdos krašte. Martynas Jankus jau įdainavo kelioliką dainų.

Netrukus bus išleitas įstatymas tautosakai tvarkyti. Pagal tą įstatymą bus sudarytas archyvas ir tautosakos taryba, kurioje bus mokslininkai ir muzikai.

Naziai puola New Yorko miesto majorą La Guardia, už tai, kad ten tapo suplėšyta nazių svastika. Tuom pačiu, vietos žydai užstoja majorą.

Judėjimas Per Administracijos Liniją

Pagal 1928 metų susitarimą, tarp neprik. Lietuvos ir okupuotos Lietuvos veikia taip vadinamas mažasis perėjimo susisiekimas. Lietuvos ir lenkų sargybos praleidžia žmones laukų darbams. Mat, daugelio ukininkų žemės perkerta administracijos liniją. Tik žmonės turi daug vargo su tais perėjimais. Dabar vasarai atėjus, atidaromi lauko darbininkams perėjimo punktai prie administracijos linijos. Gyventojai, kurie turi savo laukų vienoj ir antroj administracijos linijos pusėje su tam tikrais leidimais gali eiti vienon ir kiton pusėn laukų dirbti.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

DABAR EINA
DIDŽIAUSIAS
VASARINIS
Refrigeratorių
Išpardavimas
PROGRESS
KRAUTUVĖJE

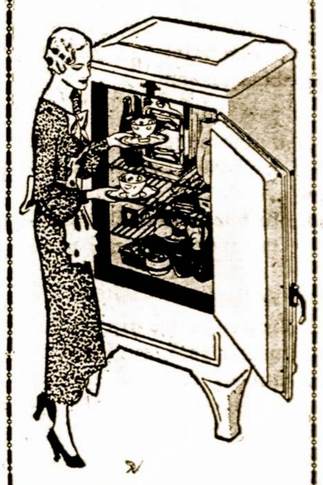

Čia parduodami visų geriausių išdirbysčių Refrigeratoriai, parduodami prieinamiausiomis kainomis mieste, nuo

$79.50

ir aukščiau.

GRUNOW
NORGE
CROSLEY
GIBSON
SPARTON
LEONARD
GENERAL MOTORS
FRIGIDAIRE
WESTINGHOUSE
ir kitų.

Duodame didelę nuolaidą už senas ledaunes į mainus ant Refrigeratorių.

Lengviausi išmokėjimai, į dieną pareina tik 15 centų.

PROGRESS FURNITURE Co
3222-26 So. Halsted St
Tel. Victory 4226
Vedėjas J. Kalėdinskas

Leidžiame gražius radio programus kas nedėlia, 11 val. prieš piet, iš stoties WGES, 1360 kiloc.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiuri
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija.

KAS DARYT, KAD NE SUSIRGUS REUMATIZMU

Rašo **DR.A. L. GRAIČIUNAS**

Dr. Biorkman'as siulo kai kuriuos pastebėjimus, kaip apsisaugoti, kad nesusirgus reumatizmu. Nereikia čia priminti, kiek žolos ir kančių suteikia žmogui susirgus reumatizmu. Reumatizmu suserga visokio amžiaus ir lyties. Reumatizmas apsireiškia raumenyse, kauluose, kojų ir rankų riešuose. Iš pradžių toji liga apsireiškia su mažu skaudėjimu. Po trupučiuką tas skaudėjimas didėja ir didėja ir, galutinai, suardo žmogaus sveikatą. Tik dar taip, rodos, neseniai žmogus jautėsi tvirtas, sveikas, o, žiurėk, už poros metų tapo invalidas.

Dr. Biorkman'as tiki, kad žmoguje pradeda apsireikšti reumatizmo liga, kada jo kune sumažėja šiluma (temperatura arba medikališkai išreiškiamu žodžiu: "Hypothermia"), tada to žmogaus judėjimo organai pradeda gadintis ir su laiku jie visai pakrinka. Iš to įvyksta baisiausios sekmės — reumatizmo ligos. Reumatizmas ir tos ligos pasekme, dažniausiai atsiranda pas žmones, kurie buna įstatyti ant šalčio, vėjo, drėgno arba šlapio oro; net žmonės gyvenanti tropikalė ir subtropikalinėj juostoj nėra apsaugoti nuo susirgimo reumatizmo liga.

Taigi, oro temperaturos permaina, jei dar prie to prisideda vėjai ir drėgnumas, ar šlapumas, ir lietus, aiškėja, delko taip dažnai toji liga apsireiškia.

Dr. Biorkman'as tiki į braukymą (massage), kad išvengus sukrekimo judėjimo organų, po staigios permainos oro, vėjų ir drėgnumo. Braukymas kuno dalių tikrai prašalina pavojų susirgti reumatizmu.

Aukštesnė, turtingesnė žmonių klasė, kaip Europoj, taip Amerikoj, nesuserga reumatizmu, nes jų daugiau prisilaiko asmens hygienos ir beveik kasdien buna išbraukomi (masažas padaromas). Ši pastaba neprivalo but paneigta, akivaizdoje tokios baisios sekmės nuo reumatizmo ligos. Garinė pirtis ir švediška braukymo kuno metoda prašalina reumatizmą. Darbinin klasė, kuri retkarčiais vartoja garinę pirtį, o beveik niekad švediškos braukymo metodos, beveik išimtinai dažniau suserga reumatizmu.

Taipgi yra žinomas faktas, kad apkrėsti tonsilai, dantys, sukrikę viduriai, tulžies puslės ir panašiai gana dažnai esti tiesiogine priežastimi reumatizmo. Tik pašalinus čia suminėtus nenormalumus tegalima tikėtis buti liuosu nuo šios ligos ir taipgi iš jos pasigydyti.

Mass. Valstijos Lietuvių Šventė Rugsėjo 15 dieną

Įvyksta Romuvos Parke Montello, Mass.

Visi Mass. valstijos sandariečiai sujudo prie darbo. Praleidus vakacijas, visi nariai griebėsi už darbo. Pirmas, žymesnis darbas yra, tai surengimas gražaus pikniko, kuris įvyksta nedėlioje, rugsėjo 15 dieną, Romuvos parke, Montello, Mass. Šiame piknike ne tik bus gera orchestra, visa eilė įvairių žaidimų, apie kuriuos tekš pakalbėti vėliaus, bus dar ir laimėjimai. Čia kiekvienas atsilankęs netik gaus progos smagiai ir linksmai praleisti laiką, bet dar galės laimėti puikias ir brangias dovanas. Todėl ir yra kviečiami visi sandariečiai ir jųjų draugai skaitlingai dalyvauti. Šio pikniko visas pelnas yra skiriamas Centrui — palaikymui bei patobulinimui laikraščio.

Mass. valstijos sandariečiai visuomet surengdavo gerus ir linksmius piknikus, tai netenka abejoti, kad jie tai padarys ir dabar. Visi — seni, jauni ir maži dalyvaukite šiame piknikę, o nesigailėsite. — Rep.

Indiana Harbor, Ind.

Mirė žymus vietos biznierius A. Pivarunas

Po ilgos septynių mėnesių ligos pasimirė čia Antanas Pivarunas, savininkas didelio krutamų paveikslų teatro. Jis buvo giminaitis Dam. Pivaruno, Sandaros iždininko.

Kuomet jį pagavo paraližius ir pusę jo kuno neteko jautrumo, jį tuojau nuvežė į Chicagos Universiteto ligoninę. Pradžioj jis atgavo sveikatą ir per dvi sąvaiti atrodė normalus. Bet vėliau paraližius vėl prikibo ir A. Pivarunas iki pat mirties neapleido patalo.

Laidotuvės, kurios įvyko užpereitam trečiadieny, liepos 24 dieną, sutraukė visus Indiana Harbor lietuvius. — Rep.

RACINE, WIS.

Apsivedė

Liepos 27 d. suskambėjo vestuvių varpai — apsivedė panelė Adolfina Kurtkiutė su p. Edvardu Stuliu. Sueidami į draugijinį gyvenimą, pasižadėjo mylėti, neapleisti ir nepaleisti vienas kito. Garbės pietus jaunavedžiams teikė p. Statkevičiai. Edvardas ir Adolfina Stuliai geri lietuviai, jauni gražus. Iš tokios porelės beabejonės dygs ir bujos dar gražesnės jaunutės atžalos. Velijam jaunavedžiams sveikatos, laimės ir viso labo. Tegul laimės saulutė šviečia judviem visą gyvenimą. —M. K.

Lietuvos Miestas, Sužavėjęs Rusų Carą

Zarasų miestas stovi ant aukšto kalno, iš trijų pusių ežerais apsupto, yra Lietuvos šiaurės rytuose, 8 klm. nuo okupuoto Vilniaus krašto ir 3 klm. nuo Latvijos sienos.

Vienas žymiausių ežerų vadinasi miesto vardu — Zarasas, turįs daug gražių salų.

Kada pats miestas įsikurė, tikrų žinių nėra. Tik žinoma, kad prieš 400 metų Zarasų miestas jau turėjo bažnyčią. Todėl reikia manyti, kad jau tada buvo nemažas miestelis. 1839 m. Vydžių pavietas buvo perkeltas į Zarasus ir nuo tada Zarasai, kaip apskrities miestas, pradėjo sparčiai augti. Bet dideliu miestu nevirto, nes nėra arti geležinkelio.

Zarasų apylinkės yra stebėtino grožio. Per apylinkę traukiasi, Aukštaičių kalnų šaka. Ši kalnų šaka nusitęsia iki Kamajų—Obelių. Čia aukščiausias Pratkunų kalnas, turi 241 m. aukščio. Nuo kalnų žiurint į plačius tyvuliuojančius ežerus, ypač vasaro saulėtekio arba saulėleidžio metu, matyti nepaprasti gamtos grožio vaizdai, kokių visoj Lietuvoj nerasi. Ne be reikalo šis užkampis yra vadinamas "Lietuvos Šveicarija".

Ant Baltų ežero kranto, pusė kilm. nuo Zarasų, yra dideli švedų kapai, bet šiandien jų žymių mažai besimato. Mat čia su švedais buvo dideli mušiai.

1877 m. per turkų-rusų karą į Zarasus buvo atgabenta daug turkų. Tai paliudija čia esantieji turkų kapai.

Didžiojo karo metu Zarasų apylinkėj buvo kovų. Iki Daugapilio, 20 kilm., buvo visa žemė lavonais nuklota. Per karą Zarasai smarkiai nukentėjo, nors dabar jau atsigavo ir padidėjo.

1861-63 m. sukilimuose pasižymėjo dvi moterys zarasietės. Viena jų Emilija Pliaderaitė, savo žygiais primena prancuzų karžygę Joaną d'Arc. Ji su drauge Prušinskaite, tuoj po Raseinių sukilimo, vyriškai apsivilkusios, raitos nuvyko į Dusėtas ir čia kovo mėn. 17 d. sukėlė maištą prieš rusų valdžią. Rusijos vyriausybė sužinojusi apie didelį sukilimą Lietuvoj pasiuntė iš Daugavpilio kariuomenės burį sukilėlių malšinti. Rusų kariuomenė sukilėlių buvo sumušta. Bet vėliau sukilėliams pritrukus šovinių, atėjęs naujas rusų kariuomenės burys paėmė viršų ir sukilėlių pulkus išvaikė. Tada Pliateraitė perėjo į Raseinių sukilėlių pulkus. Sukilimą Lietuvoj numalšinus Pliateraitė manė vykti Lenkijon ir ten dalyvauti maištuose, bet sunkių žygių ir ilgos kelionės nuvarginta pasimirė.

Už dalyvavimą maištuose rusų vyriausybė apie 40 zarasiečių šeimų išsiuntė Rusijos gilumon, atėmė iš jų žemes, o į jų vietas pargabeno kolonistų — rusų. Dėl to čia dabar daug rusų burliokais vadinamų ir yra.

Zarasų miesto vardas irgi turi savo istoriją. Iki 1836 m. šis kraštas vadinosi Zarasais. Tais pat metais Zarasuose atsilankęs caras Nikalojus I.

— Tokių puikių vietų nesu matęs, — tarė jis susijaudinęs ir liepė savo sunaus garbei Zarasus pavadinti Aleksandrovsku. Bet caro palydovai išaiškino, kad Rusijoj tokiu vardu miestelis jau yra, tda caras liepė Zarasus vadinti Novo-Aleksandrovsku.

Dar viena Zarasų krašto įdomybė, — tai Stelmužės ąžuolas. Jis yra keleto tukstančių metų senumo, bet vis dar tvirtas ir galingas. Šaknys ir šakos jo visai sveikos ir atrodo, kad tas milžinas dar tukstantį metų gyvens. Tai didžiausias medis visoj Lietuvoj, o Europoj garsenybė — žinovai tvirtina.

Gen. Halerio Atsišaukimas Prieš Lenkų Valdžią

"Journal des Debats" rašo iš Lenkijos: "Gen. Halerio manifestas prieš valdžią".

Štai kelios to atsišaukimo, kuris tapo pasiųstas respublikos prezidentui, ištraukos:

"Ypatingai sunkioje musų krašto gyvenimo valandoje kreipiuosi į jus, piliečiai ir kareiviai. Visuomet jus pasitikėjote manimi ir mano kareiviais. Aš esu labai dėkingas už užuojautą, kurią jus man parodėt mano ligos metu. Lenkijos nepriklausomybė, kuri buvo iškovota visų musų jėgomis; laisvė ir garbė, kuri siejasi su šia nepriklausomybe, yra nesutraukomos, nes tai yra musų ateities garantija, — visa tai yra pastatyta ant kortos. Visa tai yra įžeidžiama ir statoma į pavojų, nežiurint masinių piliečių protestų. Piliečių lygybė prieš įstatymus dabar siaurinama, naikinama. Tai skaldo tautą į dvi kastas: privilegijuotų, karių rankose yra jėga ir vergų. Tai yra netinkamos, niekingos teisės. Mes prie to prileisti negalime. Mes einame į pražutį.

Valdžia, kuri gyvena ir naikina kapitalą, kuri savo balanse turi Brestos ir Berezos baisumus, turi buti atstatyta, sutramdyta ir turi nusilenkti prieš laisvę, teisėtumą ir teisingumą.

Visokia diktatura, visokia jėga prieš krikščionišką doktriną turi žlugti. Tiktai visos tautos pastangos visuose valstybės, socialės ir politikos reikaluose gali garantuoti musų tėvynės ateitį ir leisti pakelti visą pasiaukavimą, kurį mums diktuoja tėvynės meilė.

Laikas jau suprasti, kad smurtas silpnina kraštą viduje ir kad priešas, kuris seka mus už rubežiaus tatai mokės išnaudoti.

Privatiško ir socialinio gyvenimo žalojimas, piliečių teisių paveržimas, visuotinis medžiaginis sunykimas, nepasitenkinimas valstybe, kėlimas visuotinės neapykantos, policinis režimas, nusižeminimas, nepasitikėjimas teisėtumu ir pagaliau paskirstymas piliečių į mažą privilegijuotų kastą ir masę nepatenkintųjų, — visa tai negali buti stiprios valstybės matu. Ateitį galima kurti tiktai pasirėmus laisve, teisių gerbimu, teisingumu ir žmoniškumu.

Papeikęs naują rinkimų įstatymą, Haleris toliau rašo:

"Tautos valia visuomet buvo mano gyvenimo taisyklė ir aš tvirtai jos laikysiuos.

Aš puikiai suprantu visus išorės pavojus, kurie grėsia Lenkijai, ir žinodamas mano tautiečių masių valią, aš suprantu ir imuosi visas pareigas, kurios man šiandie atitenka del Lenkijos ir jos nemirtingumo. Aš tas pareigas išpildysiu ir eisiu ligi galui".

Martyno Yčo Atsiminimai.

Amerikiečiam įdomi knyga

Lietuvos literaturoje vertingesnių senosios kartos veikėjų atsiminimų dar mažai tėra. Lietuvos laikraščiai vis praneš davo, kad netrukus knygų rinkoje pasirodys žinomojo Lietuvos veikėjo dr. Yčo atsiminimai. Jų buvo laukta su susidomėjimu, nes autorius prieš karą ir karo metu buvo labai žymus Lietuviško darbo organizatorius bei vadovas ir todėl turi ką papasakoti. Ir ištiesų, jo pirmoji knyga, viso bus keturios, yra įdomi ir vertinga. Jis aprašo Lietuvos gyvenimą prieš pat Didįjį karą, savo ir dr. Basanavičiaus kelionę į Ameriką Tautos Namų Statybai aukoms rinkti, Rusijos Dumos posėdžių ir įtemptą nuotaiką prieš pat Didįjį karą. Toliau M. Yčas žada dar aprašyti jo visą veiklą Didžiojo karo metu, lietuvių gyvenimą, Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir Lietuvos gyvenimą ligi steigiamojo seimo. Šie atsiminimai yra įdomesni už įdomiausius romanus ir dėl to Lietuvoje turi didelį pasisekimą.

Martynas Yčas didelę šios knygos dalį skiria aprašymui savo kelionės 1913 metais su dr. Basanavičium po lietuvių kolonijas Amerikoje. Tais aprašymais nušviečiamas prieškarinis amerikiečių visuomeninis gyvenimas bei veikimas; įvairiais atsitikimais suminėta daugybė Amerikos lietuvių veikėjų ir pan. Knyga didelio formato, 230 puslapių, paveikslluota labai gražiai išleita. Kaina Lietuvoje 5 litai. Kas Amerikoje šią knygą norėtų įsigyti galį parašyti laiškutį, Kaunas, Martynui Yčui, ir knygą gaus per paštą, ją atsiimdamas sumokėjęs vieną dolerį. T.

Lietuvoje Įsteigta Ginkluotoms jėgoms Remti Sąjunga.

Lietuvoje ginklų fondo mintis buvo iškelta dar 1922 metais. Tuo laiku pats fondas ir buvo pradėtas kurti. Tačiau jo veikimas buvo menkas ir greit visai užmirštas. O ginklų fondas Lietuvos valstybės saugumui yra labai reikalingas. Į jį suplaukusios visuomenės aukos bus panaudojamos Lietuvos laisvės gynimui bei apsaugai.

Ginklų fondą dabar pradėjo gaivinti Lietuvos kariuomenės kurėjai — savanoriai, kurie patys 1918, 1919 ir 1920 metais, budami menkai kinkluoti, kovėsi su Lietuvos nepriklausomybės priešais ir patys pajuto, ką reiškia gerai ir gausiai ginkluota kariuomenė. Tad kurėjų-savanorių pastangomis Kaune birželio mėn. buvo sušauktas visų Lietuvos organizacijų atstovų bendras pasitarimas. Jame dalyvavo apie 120 organizacijų atstovų. Šiame pasitarime buvo plačiai išdėstytas ginklų fondo reikalingumas. Visi organizacijų atstovai pripažino, kad toks fondas Lietuvai yra naudingas ir butinai reikalingas. Atstovai pažymėjo, kad Lietuvos visuomenė turi pati savo aukomis padėti kariuomenę tinkamiau apginkluoti. Šį darbą reikia pradėti tuojau, nes kai priešas veršis į Lietuvos žemę, tada bus nelaikas rupintis ginklais.

Susirinkę beveik visų Lietuvos organizacijų atstovai vienbalsiai nutarė įsteigti Lietuvos ginkluotoms pajėgoms remti organizacijų sąjungą, į kurią įeis visos Lietuvoje veikusios organizacijos. Naujoji visų organizacijų sąjunga kviečia visus lietuvius remti Lietuvos valstybės saugumą. Visuomenė kviečiama nerengti įvairių, dažniausiai nereikalingų iškilmių, kurios pareikalauja gerokai pinigų, o šiuo metu pinigus paaukoti ginklų fondui. Be to, fondo valdyba mano savo veikimą tuojau išplėsti apskrityse, valsčiuose, miesteliuose, Ten ginklų fondo naudai bus suruoštos kelios rinkliavos. Visam šiam dideliam darbui vadovauja savanorių-kurėjų sąjungos pirmininkas ats. pulkininkas P. Gužas.

Bus Pabaltijo Skautų Santarvė

Liepos mėn. Kaune buvo Lietuvos ir Latvijos Skautų vadovų pasitarimas. Per jį prieita nuomonės, kad Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos skautams reikia įkurti santarvė. Netrukus tuo reikalu bus sušaukta Pabaltijo valstybių skautų konferencija.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Parsiduoda

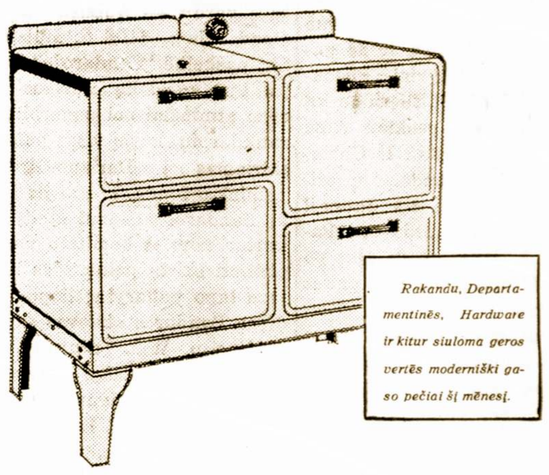

Pagarsejusiu CROWN Buffet Gazo Peciai

Stebėtinai žema kaina jus galite modernizuoti savo virtuvę su vienu iš vėliausių modelių gasinių pečių išdirbtų ir garantuotų per žinomus išdirbėjus. Yra pilnai parceliuoti, išskyrus deguonę, kas leidžia švariai užlaikyti. Oven Heat Reguliatorius, automatiškas uždengimas, 'slide out broiler" ir saugios monifoldo durys, yra kiti 'pagerinimai. Pilnai įrengtas Oven neleidžia šilumos į virtuvę. Apdirbti šviesiai geltonu kaulu kraštais Pamatyk šią didelę vertybę šiandien jusų Public Service krautuvėj. Pasinaudok musų liberališku išmokėjimo planu.

Su $5. į mainus nuolaidos ant jusų seno pečiaus, jums kainuos tik

$54.50

atvežta ir įdėta
Tikra kaina $59.50
Įmokėti tik $4.00; išmokėjimas iki 18 mėnesių.

To cover interest and other costs, a somewhat higher price is charged for appliances sold on deferred payments.

PUBLIC SERVICE COMPANY
OF NORTHERN ILLINOIS

BETTER HOUSING PROGRAM

Ir Vel Mes Galime Patarnauti

Visiems Vietos Biznieriams ir Profesionalams

IR VĖL MES ATLIEKAME VISUS SPAUDOS DARBUS — GERAI, GREITAI IR PRIEINAMA KAINA. SANDAROS DRAUGAI — PROFESIONALAI, BIZNIERIAI, DRAUGIJOS, KLUBAI, KUOPOS IR PAVIENIAI ASMENYS KREIPDAMIESI SU SPAUDOS DARBAIS Į **SANDARĄ**, RASITE PILNĄ PASITENKINIMĄ.

SANDARA

Raštinė 814 W. 33rd St. Tel. Calumet 6191
Spaustuvė 3302 Union Ave. Chicago, Illinois

Chicagoje

Dariaus ir Girėno Iškilmingas paminklo Atidarymas Liepos 28 d.

Į MARQUETTE PARKĄ SUPLAUKĖ 20,000 CHICAGOS LIETUVIŲ; PROGRAMO GEROJI IR BLOGOJI PUSĖ.

Parade dalyvavo ir Jaunosios Sandaros atstovai tautiškuose rubuose.

Pagaliau išsipildė visų Chicagos lietuvių troškimas. Amerikos žemėj iškįlo gražus akmens paminklas dviem žuvusiem musų lakunam.

Paminklo oficialis atidarymas įvyko pereitam sekmadieny, liepos 28 dieną, dalyvaujant didelei miniai žmonių, kuri siekė arti 20,000. Į iškilmes suplaukė ne tik Chicagos, bet ir tolesnių kolonijų lietuviai.

Apie 2 val. po pietų ėmė rinktis prie Western ir 64 gatvės parado dalyviai. Pirmutiniai atvyko Fort Sheridan karinė orchestra; paskiau Amerikos legiono postai. Iš Chicagos lietuvių organizacijų oficialiai dalyvavo tik Jaunoji Sandara su savo vėliavom. Parado dalyviai maršavo apie porą mylių iki nepasiekė paties paminklo.

Atidarymo ceremonijos prasidėjo dainavimu Amerikos ir Lietuvos himnų; šaudymu į orą; bėrimu gėlių iš orlaivių ir t. t. Toliau sekė kalbos, sveikinimai, dainos ir "fire works". Kalbėtojų tarpe buvo Lietuvos Konsulas A. Kalvaitis; adv. C. Kal, kap. P. Jurgėla; B. Simokaitis; L. Šimutis ir daugelis vietinės valdžios atstovų. Pirmininkavo adv. A. Olis.

Taipgi buvo atliktos ir bažnytinės ceremonijos, kurios vargiai ar harmonizavos su visu dienos upu. Rengėjai turbut nepastebėjo, jog Dariaus ir Girėno likime nesimato Dieviškos malonės.

SLA. paskirtoji komisija "subyrėjo"

Atstovauti SLA. paminklo atidarymo iškilmėse adv. Bagočius paskyrė iš chicagiečių sekančią komisiją: adv. K. Gugį; A. Mikužiutę; J. Varkalą; Dr. Montvidą ir Dr. A. Graičiuną. Jie buvo įgalioti nupirkti vainiką ir padėti jį prie paminklo.

Tačiau dalykai virto kitaip. Pirmiausia iš komisijos rezignavo Dr. Graičiunas, kuris nenorėjo stovėti šalę Dr. Montvido. Dr. Montvidas atsilyginio Dr. Graičiunui panašiu komplimentu. Pagaliau ir paminklo komisija pareiškė, kad p. Bagočiaus įgaliotinių ji nemato galimybės pripažinti. Tokiu budu SLA. likosi be atstovybės.

Chicagos susivienijimo narius atstovavo p. A. Zalatorius, vietinio apskričio pirmininkas.

Ponų Markunų Sidabrinės Sukaktuvės

Tulas laikas atgal, ponai Povilas ir Uršulia Markunai iškilmingai paminėjo savo "sidabrines" ženybinio gyvenimo sukaktuves. Svečių susirinko apie penki desėtkai. Puota tęsėsi per visą dieną ir pabaigtuvės buvo sekančią dieną. Ponai Markunai tapo apversti daugybe įvairių įvairiausių ir vertingomis dovanomis ir linkėjimais.

Ponai Markunai yra pavyzdingi lietuviai patriotai ir geri sandariečiai. Ponas Markunas yra įsitaręs, kad iš visų Amerikos lietuvių laikraščių geriausiai jam patinka "Sandara"

Šios puotos surengimui daugiausiai pasidarbavo jųjų dukrelės: ponia Emilija York, Dr. York žmona; p-lė Adeline ir Felicija Markunaitės. Taipgi, joms gelbėjo p. Markunienės seserys: p-nia Firantienė ir p. Nainienė.

Aš nuo savęs linkiu pp. Markunams laimingai sulaukti ir auksinių sukaktuvių. —Rep.

Geri Lietuviai Patriotai; Teisingi Biznieriai

Po tragingos Dariaus ir Girėno mirties, pp. A. Pukščiai, kurie užlaiko rankdarbių krautuvę vardu — Auburn Fancy Goods Shop, 3108 S. Halsted St., paskelbė "Sandaroje" kad jie turi specialių Dariaus-Girėno atminčiai bei pagerbimui rankdarbių, kurių visas pelnas skiriamas į Dariaus-Girėno paminklo fondą. Ir štai jie įsako Sandaros atstovui ateiti su kuriuo nors iš komiteto narių atsiimti skirtą pelną. Tas tuojaus tapo padaryta; liepos 26 dieną Sandaros atstovas supažindino p. Wm. Stulpiną su virš minėtos įstaigos savininkais, kurie ir atidavė net 35 dolerius, perduoti Dariaus-Girėno paminklo fondui.

Taigi čia ir tenka pareikšti didelis komplimentas virš minėtiems biznieriams, pp. Pukščiams už teisingumą ir gerą širdį — ką jie pažadėjo, tą ir išpildė.

Šia proga tenka dar pridurti, kad dar yra ant rankų virš minėtų rankdarbių ir patartina lietuviams įsigyti. Įsigysite garbingai atminčiai puikių rankdarbių ir tuomi prisidėsite prie šio kilnaus darbo. Kreipkitės į Auburn Fancy Goods Shop, 3108 So. Halsted St. R.

Neskubėkite su Bonais

Kaipo buvęs 1920 metais Lietuvos Finansinės Misijos narys, skaitau savo pareiga paraginti ir patarti visiems gerbiamiems Lietuvos Laisvės Paskolos lakštų (bonų) pirkiskubinti bonus keisti į dolerius butinai šiais metais:

1. Kai Lietuvos Laisvės Paskolos lakkštų (bonų) pirkimas buvo skaitomas patriotingas darbas, kada Lietuvos nepriklausomybei dar grąsino aiškus pavojus 1920 metais, tai dabar 1935 metais, nors Lietuvos politinė padėtis yra aiškiai užtikrinta, bet, kad Lietuvos Respublikos Iždui šiuo tarpu tenka atlikti didelės svarbos saugumo ir ekonominės konstrukcijos darbus, susilaikymas nuo reikalavimo bonus tučtuojau apmokėti irgi yra sąmoningo lietuvio patrioto darbas.

2. Jei 1920 metais, kada Lietuvos ekonominė buklė buvo dar silpnutė, Lietuvos bonų pirkimas buvo skaitomas geras ir patikėtinas investmentas, tai šiais metais, kada Lietuva yra padariusi milžinišką ekonominį progresą, tas investmentas į Lietuvos bonus yra nesulyginamai patikėtinesnis, o 5 nuoš. šiais depresijos laikais yra net riebus pelnas.

3. Jei kas 1920 metais, pirkdamas Lietuvos Laisvės Paskolos bonus, sakydavo: perku ir dovanoju, nes nesitikiu pinigų atgauti, tai tam šiais metais netenka jau beabejoti, nes Lietuva per savo Pasiuntinybę Washington, D. C. reguliariai moka nuošimčius, taipgi ir pačius bonus apmoka; šios kategorijos bonų savininkams dabar nereikia nei pirkti, nei dovanoti, o tik pasilaikyti sau tą brangų boną dar bent keliems metams, ir už tai kasmetą paimti penkius nuošimčius ir galop paimti pilną bono sumą.

4. Lietuvos Vyriausybė, išleisdama naują įstatymą apie Lietuvos Laisvės Paskolos bonų išpirkimo termino pratęsimą, geisdama palengvinti Lietuvos Iždo naštą, tuo pačiu, lyg atsidėkodama, teikia bonų savininkams pelningą progą ir toliau naudotis bonų aukštais nuošimčiais; aišku, kad toks Lietuvos Vyriausybės žingsnis yra abipusiai naudingas ir Lietuvai ir Amerikos lietuviams, — todėl nepraleiskite progos nepasinaudoję: reikalaukite prinokusius nuošimčius apmokėti, bet pačius bonus sau pasilaikykite, kad galėtumet už juos gauti nuošimčius ir toliau — net iki dešimts metų.

P. Žadeikis

Buvęs Lietuvos Misijos Vice-Pirmininkas.

Tiria Lietuvos Darbininkų Buklę Latvijoj

Kaip žinome, šiemet į Latviją vasaros laukų darbams įvyko keli tukstančiai Lietuvos darbininkų. Tačiau kai kurie išvykę darbininkai nusiskundžia blogomis darbo sąlygomis ir blogu išlaikymu. Jau nemažas darbininkų skaičius, del šių priežaščių nutraukė sutartis ir sugrįžo į Lietuvą. Lietuvos darbininkų buklę Latvijoje ištirti šiomis dienomis Lietuvos vyriausybė pasiuntė savo atstovą. Jeigu pasirodytų, kad iš tiesų darbininkai Latvijoje skriaudžiami, tai Lietuvos vyriausybė darys atatinkamų žygių savo žmones nuo tų skriaudų apginti. Tsb.

Vilniaus Krašto Lenkų Kolonistų Suvažiavimas Vilniuje

Okupuotame Vilniaus krašte, kur lenkų elementas yra gana mažas, lietuvių, ukrainiečių ir gudų apgyventose vietose sudaromos tam tikros sodybos bei ukiai, kuriuose apgyvendinami iš Lenkijos gilumos atgabenti lenkai-kolonistai arba kariuomenėje atitarnavę beturčiai kariai. Šie kolonistai, vadinami osadnikai, apsodinami visur, kur tik yra valdiškos arba lenkų perimtos nuosavybėn žemės. Jie apgyvendinami tam tikslui, kad budami kitų tarpe, galėtų remti lenkiškumą ir stiprinti lenkų tautos dvasią.

Neseniai Vilniuje buvo tų lenkų kolonistų visuotinas suvažiavimas. Iš jame padarytų pranešimų paaiškėjo, kad vienoje tik Vilniaus vaivadijoje yra 1134 kariškiai ir 1366 civiliai kolonistai, visi atvežti iš Lenkijos gilumos. Vadinasi, vienoje tik Vilniaus vaivadijoje yra įsteigta 2500 ukio vietenai, kurie lyg eina policijos punktų pareigas, nes viską pranešdinėja vyriausybei apie kitataučių kaimynų darbus ir kalbas.

Kolonistai yra kartais apgyvendinti pavieniui, o kartais sudarydami lenkiškus židinius po kelioliką ar keliasdešimts šeimų. Tokių didesnių židinių yra visoje vaivadijoje 103, kurie yra atatinkamai kiekviena me valsčiuje įsteigti. Tie visi kolonistai dabar aprupinami nuosavybės dokumentais ir apgyvendintuose valsčiuose yra įpilietinami. Lenkų vyriausybė tiems osadnikams be duotos žemės, duoda dar nemokamai miško medžiagos ir suteikia kreditų, kad kuo geriau jie ten įsigyventų.

Tenka pažymėti, kad tie kolonistai yra suorganizuoti ir laikas nuo laiko turi lankyti jiems skirtus kursus. Ten jie turi išmokti, kaip reikalinga veikti, kad galima butų stipriau laikyti ekonomiškai ir dvasiniai patiems stiprėti ir stiprinti lenkų dvasią kitų tarpe. Kaip tas stiprėjimas sudaromas galima suprasti iš pavyzdžio, kaip yra daroma Braslavės apskrityje. Ten yra taip sutvarkyta, kad visi reikalingi produktai ir javų pirkimai gali buti daromi tik iš osadnikų. Jie parduoda visa tai ką patys pagamina, o vėliau pirkdami iš savo kaimynų už žemą kainą parduoda kaip savo prekę už didesnę kainą, nes tik iš osadnikų galima pirkti kariuomenei ir įvairioms intendanturoms produktus.

Reikia pažymėti, kad lenkų vyriausybė kolonizavimo darbu jau yra daug laimėjusi, sustiprindama tam tikruose punktuose lenkiškumą. Iš kitos pusės toks priverstinas į kitataučių kaimus lenkų gyventojų įterpimas sukelia tų gyventojų didelį pasipiktinimą ir prieš pačią lenkų vyriausybę, nes kaimuose tokie osadnikai yra laikomi kaip paprasti šnipai.

Nors suvažiavime ir buvo pasisakyta, kad vietos prie jų įsibrovimų jau įpranta ir kad patys kolonistai jau nustoja jautėsi gyveną svetimame krašte, vis dėlto osadnikų vardas, bent Vilniaus krašte yra labai blogas. —Tsb.

RADIO

Progress Furniture krautuvės praėjusios nedėlios radio programa beveik ko ne visą muzikalį programą pildė sesutės Rimkaitės. Jos padainavo keliatą gražių duetų. Programo vedėjas, Jonas Romanas, padainavo solo, pritaikytą dai neię visiems musų Olimpiados dalyviams, "Švint Aušrelė" Adv. K. Gugis šį sykį turėjo labai svarbių paaiškinimų apie NRA ir josios likimą, kas buvo labai įdomu. — **Jostra.**

PONAS J. ALEKSA GRĮŽTA IŠ ATOSTOGŲ

Žinomas sandariečių veikėjas p. J. Aleksa, kuris turi duonos kepyklą, 3339 S. Mogan St., pabaigoj šios sąvaitės sugrįž iš Wisconsin.

Teko patirti, jog jis turėjo labai smagias atostogas. Rep.

Klaipėdoje yra garsios laivų dirbtuvės — Lindenau. Jos daug pastatytų laivų plaukioja viso pasaulio vandenimis. Liepos pradžioje Lindenau dirbtuvės pastatė ir įleido į vandenį naują ledlaužį, skirtą Sovietų Rusijai. — Tsb.

Apdraudimui

Namo, Rakandų, Biznio, Automobilio, Stiklų ir kito turto, Kreipkis pas

J. J. Hartmanavičius
General Insurance
Notary Public
814 West 33rd St.
Telephone Calumet 6191
Vakarais namie — 3631 S. Wallace Street, Chicago, Ill.

ADVOKATAI

LIETUVIAI GYDYTOJAI
(Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai)

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Hemlock 2061
Dr. Joseph Kella
Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Šeštadieny ir Trečiadieny po piet pagal sutarima.

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. Victory 2343
Dr. Bertash
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 val.
Nedėldieniais pagal sutartį.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

Dr. Karl Nurkat
Gydomos Akių Ligos.
Akiniai pritaikomi atsakančiai.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Išskiriant semadienį.
2201 W. 22nd St.---Cermak Rd.
Telefonas Canal 6122

Telephone Boulevard 2800
JOSEPH J. GRISH
ir
Norbert Tumavick
LIETUVIAI ADVOKATAI
3631 South Ashland Ave.
Res. 6515 S. Rockwell St
Telephone: Republic 9723
Res. 1227 S. 50 Ave., Cicero
Telephone: Cicero 5395.

OLIS ir VASALLE
ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308.
Chicago, Illinois.
Vakarais tik Subatomis
3252 So. Halsted Street
Tel. Calumet 6945.

STELLA STRIKOL
Attorney and Counsellor at Law
(Lietuvaitė—Advokatas)
134 No. La Salle St Chicago.
Kabarys 1308
Tel. Randolph 0332
Vakarais
3241 So. Halsted St., Chicago
Tel. Calumet 7358

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

LAIDOTUVIU DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Patarnavimas—Dieną ir naktį. Turime Koplyčias visose miesto dalyse

S. M. SKUDAS	718 West 18th Street Phone Monroe 3377
CHAS. SYREWICZE	1344 So. 50th Avenue Cicero Phone Cicero 294
I. J. ZOLP	1646 West 46th Street Phone Boulevard 5203—8413
J. F. EUDEIKIS	4605-07 So. Hermitage Ave. Phone Yards 1741—1742
LACHAWICZ ir SUNUS	2314 West 23rd Place Phone Canal 2515 Cicero Phone — Cicero 5927
S. P. MAŽEIKA	3319 So. Lituanica Avenue Phone Yards 1138
J. LULEVIČIUS	4092 Archer Avenue Phone Lafayette 3572
A. MASALSKI	3307 So. Lituanica Avenue Phone Boulevard 4139
A. PETKUS	1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109
J. F. RADŽIUS	668 West 18th Street Phone Canal 6174

PEOPLES
Rakandu, Dirbtuve
Apdengs Tamstų Parlor Setą
su gražiu viršum už
$24.75
kuris ir vėl atrodys ir dėvėsis kaip naujas.
Del pasiteiravimo pašaukite: HEMLOCK 8400

LABAI APSIMOKA PIRKTI PARLOR SETĄ
Tiesiog nuo išdirbėjų, nes galite įsigyti geresnį setą už mažiau pinigų.
Naujos Mados, Parlor Setai dengti su tapestry po
$33.50
Dengtį su Mohair arba namų Frieze po
$4875
Kiti nuo $35.00 iki $175.00
Lengvus Išmokėjimai
Imame senus rakandus į mainus ant naujų
PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY
Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
Hemlock 8400
4179-83 Archer Ave.
Corner Richmond Street
Lafayette 3171
CHICAGO, ILL.

Komp. P. Sarpaliaus nauji Kuriniai

Žinomas Amerikos lietuvių kompozitorius išleido tris savo meliodingus kurinius.

1 "Mudu Du" — Soprano ar tenoro (solo).
2. "Tulpės" — Soprano ar tenoro (solo).
3. "Kur Tavo Dainos" — soprano ir alto; soprano ir tenoro ar du tenorai.

Šiuos tris veikalus galima gauti už $1.50 ar penkiasdešimts centų kieviena.

Kreipkitės į P. V. SARPALIŲ, 72 W. Adams St. Arba Sandara, 814 West 33rd St., Chicago.